

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ASPECTE SOCIO-FUNCȚIONALE ALE LIMBII. TRADUCEREA DIN PERSPECTIVA REGISTRELOR DE LIMBĂ				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice	-	Proiect	-

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	81
II.b) Tutoriat (pentru ID)	-
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați):	-

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	83
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CG1 – Respectă standarde de calitate în traducere. CG3 – Traduce diferite tipuri de texte. CG5 – Efectuează adaptarea cultural-lingvistică a textelor. CG7 – Îmbunătățește textele traduse.
Competențe transversale	CS1 – Gândește în mod creativ.

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Masterandul/ absolventul recunoaște și distinge trăsături ale textelor sursă, ale registrului de limbă și ale contextului socio-cultural în vederea transpunerii lor în limba țintă.	Masterandul/ absolventul compară și ilustrează aspectele socio-funcționale ale diverselor tipuri de texte care trebuie regăsite în versiunea din limba țintă.	Masterandul/ absolventul elaborează traduceri adaptate scopului, registrului și tipului impus de textul original, evaluând critic sursele de informare.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea competenței masteranzilor de a traduce și de a evalua traduceri, individual sau în colaborare, din perspectiva respectării registrelor de limbă, în mod creativ și în deplină concordanță cu standardele de calitate (CG1, CG3, CG5, CG7, CS1).
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere: prezentarea disciplinei, a strategiilor de lucru și de cercetare, a criteriilor și formelor de evaluare	2	expunere, explicație, negociere constructivă;	Se va utiliza ca document fișa disciplinei.
2. Particularități ale textului scris și ale traducerii sale. Genuri de texte/tipuri de	2	expunere cu secvențe interactive; actualizare a unor concepte prin	Se vor folosi ca suport câteva texte redactate în limba

discurs. Criterii de analiză (ortografic morfologic, sintactic, pragmatic, lexical, stilistic)		analiză de texte și dezbateri;	română, apoi texte în franceză, diferite ca gen (fragmente de roman, eseuri, benzi desenate, articole de presă, manuale tehnice, etc.), dar cu o temă comună (de exemplu, „vestimentația”).
3. Variațiile lingvistice (diacronice, diatopice, diafazice, diastractice). Normă și uz	2	problematizare; expunere interactivă; explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; vizionare și analizare de documente autentice;	Vor fi exploatate două filme, văzute anterior de masteranzi: <i>My fair lady</i> și <i>L'école pour tous</i> .
4. Registru, nivel, stil: abordări și definiții	2	brainstorming; expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție;	Cursul se va baza pe activitatea de documentare realizată de studenți (lectura și sintetizarea în colaborare a unor articole științifice din <i>Palimpsestes</i> 10).
5. Nivelurile de analiză a textelor (fonetic, morfologic, sintactic, pragmatic, lexical, stilistic) din perspectiva registrelor de limbă	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Cursul se va baza pe observarea unor texte din corpus, exploatându-se activitatea de cercetare realizată de studenți (parcurea unor pagini din bibliografie – de exemplu din Henri Boyer, <i>Introduction à la sociolinguistique</i> –, formularea unor întrebări, stabilirea unor concepte-cheie)
6. Registrul literar: trăsături specifice în limba franceză	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție;	Vor fi exploatate texte din corpus (Albert Camus).
7. Problematika traducerii registrului literar: identificarea elementelor caracteristice și a strategiilor adecvate de traducere	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Vor fi exploatate texte din corpus (Marguerite Yourcenar).
8. Registrul literar: dificultăți de traducere din franceză în română. Responsabilitatea traducătorului	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Cursul se va baza pe compararea unor traduceri în română ale aceluiași text scris în franceză (Marcel Proust).
9. Registrul argotic: trăsături specifice în limba franceză	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Vor fi exploatate texte din corpus (Josiane Balasko).
10. Problematika traducerii registrului argotic: identificarea elementelor caracteristice și a strategiilor adecvate de traducere	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Vor fi exploatate texte din corpus. (L.F. Céline)
11. Registrul argotic: dificultăți de traducere din franceză în română	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Vor fi exploatate texte din corpus. (San-Antonio)
12. Problematika traducerii registrului familiar: identificarea elementelor caracteristice și a strategiilor adecvate de traducere.	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Vor fi exploatate texte din corpus (Georges Simenon) și documente video (<i>Le Petit Nicolas, Tout ce qui brille</i>)
13. Problematika traducerii registrului standard: identificarea elementelor caracteristice și a strategiilor adecvate de traducere. Dificultăți de traducere din franceză în română	2	expunere interactivă, explicare prin definire, exemplificare, ilustrare, analogie, repetiție; traducere	Vor fi exploatate texte din corpus (Paul Bocuse).
14. Concluzii: Textul literar și eclectismul registrelor de limbă în traducere	2	sintetizare interactivă pe bază de hartă conceptuală.	Vor fi exploatate texte din corpus (Muriel Barbery).
Bibliografie minimală recomandată			
1. Ballard, Michel, 2001, <i>Le nom propre en traduction</i> , Paris, Ophrys, III 23733 2. Ballard, Michel, 2004, <i>Correct/incorrect</i> , Arras, Artois Presses Université, III 23203 3. Bensimon. Paul, 1996, <i>Niveaux de langue et registres de la traduction</i> , Paris : Presses de la Sorbonne Nouvelle, III 22154 4. Bensimon, Paul, (ed), 1993, <i>L'ordre des mots</i> , Presses de la Sorbonne Nouvelle, Paris, III 22152 5. Boisseau, Maryvonne, (ed), 2011, <i>Palimpsestes. De la traduction comme commentaire au commentaire de traduction</i> , Presses Sorbonne Nouvelle, Paris, III 24392 6. Boyer, Henri, 2017, <i>Introduction à la sociolinguistique</i> , Paris, Dunod, III 25911 7. Calvet, Louis-Jean, 2017, <i>La sociolinguistique</i> , Paris, Que sais-je?			

8. Cristea, Teodora, 1998, *Stratégies de traduction*, București, Editura Fundației „România de mâine”, III 16553
9. Eco, Umberto, 2008, *A spune cam același lucru: experiențe de traducere*, Polirom, Iași, traducere de Alexandru Laszlo, II 49695
10. Guennee, Catherine, 2014, *L'argot pour les nuls*, Paris, Éditions First
11. Guidère, Mathieu, 2016 (3e édition), *Introduction à la traductologie. Penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain*, De Boeck Supérieur, Louvain-la-Neuve, III 22161
12. Hutchins-Boisseau, Maryvonne (ed), 2010, *Palimpsestes. Traduire la cohérence*, Presses Sorbonne Nouvelle, Paris, III 24395
13. Manolache, Simona-Aida, 2006, *De l'anaphore et de la cataphore en français et en roumain*, Suceava, Editura Universității Suceava, II 48319
14. Manolache, Simona-Aida, 2007, „Observații asupra traducerii numelor proprii”, *Analele Universității „Ștefan cel Mare” Suceava*, Seria Filologie, A. Lingvistică, Tomul XIII, nr. 2/2007, Editura Universității din Suceava, pp. 149-156, P II 1013
15. Manolache, Simona-Aida, 2019, „Faire apprendre à traduire dans le respect des niveaux de langue” in Cristiana-Nicola Teodorescu, Daniela Dinca, *La traduction: Theories, pratiques, formations*, Craiova, Editura Universitaria, 2019, pp. 175-184.
16. Manolache, Simona-Aida, 2019, „Traducerea Memoriilor lui Hadrian sau traducerea drept corpus pentru studiul lingvistic / La traduction des Mémoires d'Hadrien ou la traduction comme corpus pour l'étude linguistique”, in *Atelier de traduction*, Numéro hors série, Suceava, pp. 313-318.
17. Raguet, Christine (ed), 2005, *Palimpsestes. Traduire la figure de style*, Presses Sorbonne Nouvelle, Paris, II 22158
18. Volceanov, George, 2006, *Dicționar de argou al limbii române*, Niculescu, București, II 58639

Dicționare imprimate și electronice

www.larousse.fr; www.linternaute.fr; <https://www.cnrtl.fr/>

Caradec, François, Pouy, Jean-Bernard, 2017, *Dictionnaire du français argotique et populaire*, Paris, Larousse.

Colin, Jean-Paul; Mével, Jean-Pierre; Leclère, Christian, 2010/2019, *Le dictionnaire de l'argot et du français populaire*, Paris, Éditions Larousse.

Dumitrescu, Dan, 1998, *Dicționar de argou francez-român*, București, Teora.

Corpus (extrase):

*** 2007, *Astérix et ses amis. Hommage à Albert Uderzo*, Paris, Editions Albert René.

Balasko, Josiane et al., 1986/2012, *Le père Noël est une ordure*, Paris, Pocket, Actes Sud.

Bocuse, Paul, 2011, *Paul Bocuse dans votre cuisine*, Paris, Flammarion.

Corbin, Alain; Courtine, Jean-Jacques; Vigarello, Georges, 2007, *Istoria corpului*, București, Editura Art.

Barbery, Muriel, 2006, *L'élégance du hérisson*, Gallimard (*Eleganța ariciului*, în traducerea lui Ion Doru Brana, 2016, București, Nemira, Babel).

Proust, Marcel, *A la recherche du temps perdu. Du côté de chez Swann. Combray* (în franceză și în traduceriile lui Vladimir Streinu – București, Editura pentru Literatură Universală, Colecția Meridiane, 1968 -, Radu Cioculescu - București, Editura pentru Literatură, Biblioteca pentru toți, 1968 – și Irina Mavrodin – București, Editura Univers, 1987).

San-Antonio, 1977, *Chérie, passe-moi tes microbes !*, Paris, Fleuve Noir.

Simenon, Georges, 1967, *Le voleur de Maigret*, Paris, Presses de la Cité (*Maigret și hoțul de buzunare*, în traducerea lui Nicolae Constantinescu, 2013, Iași, Polirom).

Yourcenar, Marguerite, 1974, *Mémoires d'Hadrien*, Paris, Gallimard, (première édition Plon, 1958), pp. 55-59, chapitre *Varius multiplex multiformis*; (în franceză și în traducerea lui Mihai Gramatopol, București, Editura Cartea Românească, 1983).

Diverse texte de specialitate (extrase din tratate științifice, manuale, prospecte, etc.)

Filme : *L'école pour tous* (Eric Rochant, 2006), *My fair lady* (George Cukor, 1964), *Tout ce qui brille* (Géraldine Nakache, Hervé Mimran, 2010)

Documente video: Coluche https://www.youtube.com/watch?v=72oCaN_kwhg.

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Registrele de limbă în limba franceză contemporană. Textele specializate și operele literare (observarea și analizarea registrelor în diverse texte, filme, cântece)	2	lectură, audiere/vizualizare de documente, observație, descoperire dirijată, analiză, traducere, brainstorming, problematizare, comparare a traducerilor publicate, dezbateri, exerciții lexice și gramaticale, redactare de traduceri	Se vor citi/viziona/ audia, analiza, traduce și compara documente în limba franceză (inclusiv texte ale unor cântece), apoi variante de traducere a aceluiași text în limba română. Se vor traduce și tehnoredacta diverse texte, individual sau în colaborare, subliniindu-se particularitățile ce pot fi identificate în textele respective din punctul de vedere al registrelor de limbă.
2. A traduce texte respectând registrul literar/academic: Expresii referențiale. Exprimarea timpului. <i>Corpus</i> : Albert Camus, Marguerite Yourcenar, Jean-Paul Sartre	2		
3. A traduce texte respectând registrul literar/academic: Figuri de stil. Polifonia <i>Corpus</i> : Gustave Flaubert, Marcel Proust	2		
4. A traduce texte respectând registrul argotic. Derivarea, compunerea, abrevierea. <i>Corpus</i> : L.F. Céline, Michel Houellebecq	2		
5. A traduce texte respectând registrul argotic. Despre verlan în traducere <i>Corpus</i> : San-Antonio, Quentin Leclerc	2		
6. A traduce texte respectând registrul familiar. Familiar/popular/arhaic/dialectal. <i>Corpus</i> : Georges Simenon, Muriel Barbery	2		
7. A traduce texte respectând registrul standard <i>Corpus</i> : prospecte, pliante, publicitate online	1		
Concluzii: Dificultăți ale traducerii în respectul registrelor de limbă. Strategii de traducere: împrumutul, calculul, parafraza, transpunerea, modularea, echivalența, adaptarea. <i>Corpus</i> : Molière, Arno Camenisch	1		
Bibliografie minimală recomandată			
1. Cristea, Teodora, 2000 (ed. a 2-a), <i>Stratégies de traduction</i> , București, Editura Fundației „România de mâine”, III 16553			
2. Doillon, Albert, 2010, <i>Dictionnaire de l'argot</i> , Paris, Robert Laffont (coll. Bouquins).			

3. Guidère, Mathieu, 2016 (3e édition), *Introduction à la traductologie. Penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain*, Louvain-la-Neuve, De Boeck Supérieur, III 22161

Corpus (extrase din):

Camenisch, Arno, 2012, *Derrière la gare*, Lausanne, Éditions d'en bas (traduit de l'allemand par Camille Luscher)

Camus, Albert, 1957, *Discours de réception du prix Nobel*, <https://www.youtube.com/watch?v=M5QD-32MCv4>

Céline, Louis-Ferdinand, 1936/1952, *Mort à crédit*, Paris, Gallimard, și *Moarte pe credit*, în traducerea Mariei Ivănescu, București, Nemira, 2005

Flaubert, Gustave, 1857, *Madame Bovary*, <http://beq.ebooksgratuits.com/vents/Flaubert-Bovary.pdf>

Houellebecq, Michel, 2015, *Soumission*, Paris, Flammarion

Leclerc, Quentin; Pimpant, Michel, 2014, *Les boloss des belles lettres. La littérature pour tous les waloufs*, Paris, J'ai lu

Molière, 1659, *Les précieuses ridicules*, <https://bibliothequenumerique.tv5monde.com/livre/120/Les-Precieuses-ridicules>

Sartre, Jean-Paul, 1964, *Les mots*, Paris, Gallimard

Simenon, Georges, 1967, *Le voleur de Maigret*, Paris, Presses de la Cité; *Maigret și hoțul de buzunare*, în traducerea lui Nicolae Constantinescu, 2013, Iași, Polirom

Yourcenar, Marguerite, *Discours de réception à l'Académie française*

Cântece: Roméo Elvis, *Lénita*; Renaud, *Laisse béton*, Kamini: *Marly-Gaumont*; Diam's: *Ma France à moi*

Filme: *L'école pour tous* (Eric Rochant, 2006)

Documente video/audio:

Florence Foresti, *On n'est pas couché*, https://www.youtube.com/watch?v=ygqx_ljnBc4

Jean Rochefort, *Les boloss des Belles Lettres*, <https://www.youtube.com/watch?v=16ubmu7qbJc>

Fragmente din podcastul *Par Jupiter*, <https://www.franceinter.fr/emissions/par-jupiter/par-jupiter-du-mercredi-27-octobre-2021>

Înregistrări din vlogul *Rigolo*, <https://www.youtube.com/watch?v=4ZOHuKweuNM>

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> Atitudinea pozitivă și participarea activă, creativă, la cursuri (CS1). Identificarea unor soluții creative de îmbunătățire, din punct de vedere sociolingvistic și cultural, prin retraducere, a unor traduceri existente (CG1, CG3, CG7, CS1) 	Evaluare pe parcurs : Observația sistematică Evaluare finală: Probă scrisă, urmată de verificarea orală a gradului de îndeplinire a cerințelor în lucrarea scrisă. (1. analiza unei traduceri publicate a unui text și formularea unor propuneri de îmbunătățire a ei)	10% 30%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Atitudinea pozitivă și participarea activă, creativă, la seminare (CS1) Complexitatea analizelor și corectitudinea traducerilor, din franceză în română, a diverselor tipuri de texte propuse pe parcursul semestrului, cu respectarea standardelor de calitate din punctul de vedere al registrelor de limbă (CG1, CG3, CG5). 	Evaluare pe parcurs: Observația sistematică Verificarea temelor (individuale sau realizate în colaborare) Evaluare finală: Probă scrisă, urmată de verificarea orală a gradului de îndeplinire a cerințelor în lucrarea scrisă. (2. traducerea unui text)	10% 30% 20%
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
23.09.2025	Conf. univ. dr. Simona-Aida MANOLACHE	Conf. univ. dr. Simona-Aida MANOLACHE

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23.09.2025	Conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26.09.2025	Prof. univ. dr. Daniela-Viorica PETROȘEL